

Pašvaldības un NVO sadarbība alternatīvo pakalpojumu sniegšanā Siguldas novadā

03.12.2015.

Personu ar invaliditāti tiesību veicināšana Siguldas novadā

- ▶ Siguldas novada iedzīvotāju ar invaliditāti integrācija sabiedrībā
- ▶ Siguldas novada publiskās infrastruktūras un sabiedrisko objektu pielāgošana visām iedzīvotāju grupām un novada viesiem

Ieskats vēsturē

- ▶ 2002. gadā atklāj Siguldas pilsētas pašvaldības sociālo Dienas centru, kurā darboies uzsāk 13 nevalstiskas organizācijas, atbalsta grupas un interešu klubi;
- ▶ 2003. gadā nodibinās Siguldas novads, kurā apvienojas Siguldas pilsēta, Siguldas pagasts un Mores pagasts;
- ▶ Sakarā ar Siguldas novada izveidi Dienas centrā apvienojas un sāk darboties jaunas nevalstiskas organizācijas. Organizāciju vadītāji tiekas 1x mēnesī uz Koordinācijas padomes sēdēm, kuras vada Dienas centra vadītāja;

- ▶ Dienas centrā no atbalsta grupām cilvēkiem ar īpašām vajadzībām izveidojas divas nevalstiskas organizācijas:
- ▶ Vecāku, kuri audzina bērnu ar invaliditāti atbalsta grupa nodibina Bērnu un jauniešu ar invaliditāti biedrību "Cerību spārni";
- ▶ Pieaugušo cilvēku ar invaliditāti atbalsta grupa nodibina biedrību "Aicinājums Tev";

- ▶ No 2004. gada abas biedrības ar Siguldas novada domes Sociālās palīdzības pārvaldes atbalstu izveido Dienas centrus;
- ▶ 2009. gadā Siguldas novadam pievienojas Allažu pagasts;
- ▶ Uz 2010. gada 1. janvāri Siguldas novada pašvaldības Sociālā dienesta Dienas centrā darbojas 23 NVO, atbalsta grupas un interešu klubi;

Alternatīvo sociālo pakalpojumu attīstība

- ▶ 2005. gada martā Siguldas novada Sociālās palīdzības pārvalde iepriekš izvērtējot sociālo pakalpojumu piedāvājumu, slēdz vienošanos ar biedrībām "Cerību spārni" un "Aicinājums Tev" un pērk sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, kurus saņem ģimenes, kurās ir bērns ar invaliditāti.
- ▶ Šobrīd iepirkums paredz šo pakalpojumu iepirkšanu līdz 2017. gadam

Biedrības "Cerību spārni" sniegtie un pašvaldības apmaksātie pakalpojumi

- ▶ Ārstnieciskā vingrošana;
- ▶ Logoritmika;
- ▶ Audio logopēds;
- ▶ Deju un kustību terapija;
- ▶ Radošā darbnīca;
- ▶ Gaismas teātris;
- ▶ Psihologa atbalsta grupas
- ▶ Mākslas terapija
- ▶ Canis terapija
- ▶ Smilšu terapija.

- ▶ Pēc biedrības "Cerību spārni" iniciatīvas, sadarbībā ar Siguldas novada pašvaldības Sociālo dienestu izstrādāts un no 2006. gada realizēts projekts "Bērnu ar intelektuālās attīstības traucējumiem integrācija Mores pamatskolā", kura rezultātā ir izveidotas un darbojas 2 "C" līmeņa klases un 2 "AB" līmeņa klases.
- ▶ Siguldas novada pašvaldība atbalsta nodrošinot **transporta pakalpojumu** bērnu nokļūšanai uz skolu un mājās, kā arī **pavadoņa pakalpojumu**, kurš transportā palīdz un pieskata bērnus.

Biedrības "Aicinājums Tev" sniegtie un pašvaldības apmaksātie pakalpojumi

- ▶ Dienas centrs personām ar garīga rakstura traucējumiem "Saulspuķe";
- ▶ Tiek organizētas nodarbības:
- ▶ Sociālo iemaņu prasmju apguvē;
- ▶ Datorapmācībā (ar un bez priekšzināšanām);
- ▶ Dziedāšanā;
- ▶ Teātra, deju un kustību terapijā;
- ▶ Veselības mācībā;

- ▶ "Radošo lietu darbnīca":
- ▶ Aušanas un šūšanas studija;
- ▶ Vizuālās mākslas studija;
- ▶ Mākslinieciskā ādas apstrāde;
- ▶ Psiholoģiskā atbalsta programma;
- ▶ Saskarsmes adaptācijas treniņi;
- ▶ Psiholoģiskā atbalsta grupas;
- ▶ Individuālās konsultācijas;
- ▶ Konsultācijas invalīdu ģimenes locekļiem;
- ▶ Teātra, deju un kustību terapijā;

Sociālo pakalpojumu attīstība

No 2009. gada no biedrības "Saullēkts" Siguldas novada pašvaldības Sociālais dienests pērk:

- ▶ ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojumu
- ▶ mājas aprūpes
- ▶ Zupas virtuves pakalpojumu ziemas sezonā

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanas mērķis

- ▶ Novērst vai mazināt invaliditātes un citu faktoru izraisītās nelabvēlīgās sociālās sekas personas dzīvē.
- ▶ Uzlabot vai atjaunot personas sociālās funkcionēšanas spējas, lai palīdzētu iekļauties sabiedrībā.
- ▶ Sniegt pakalpojumus personas dzīvesvietā vai tuvu tai.

Alternatīvo sociālo pakalpojumu ieviešanas ietekmējošie faktori

- ▶ Cilvēka faktors;
- ▶ Finansējums;
- ▶ Politiskā griba;
- ▶ Pašvaldību finansiālās iespējas;
- ▶ Sociālo dienestu darbinieku profesionalitāte un personiskās īpašības;
- ▶ Pašvaldību vadības kompetences, izpratne par pakalpojumu nepieciešamību un lietderību, darbinieku prasme saskatīt prioritātes un vajadzības;

- ▶ Starpprofesionāla sadarbība.
- ▶ Viens no svarīgākajiem faktoriem atbalsta sistēmas veidošanā ir sociālie pakalpojumi;
- ▶ Sociālo atbalstu ietekmē - pieejamā atbalsta apjoms, pieejamība vajadzībās, motivēšanas prasmes, specifiskas zināšanas, uzticības iegūšana, pakalpojumu sniedzēju profesionalitāte.

Alternatīvo sociālo pakalpojumu ieviešanas riski

- ▶ Neprofessionalitāte;
- ▶ Lēmējvaras neizpratne;
- ▶ Pakalpojumu sniedzēja prioritāšu neatbilstība klienta vajadzībām;
- ▶ Datu nepieejamība.

Alternatīvo sociālo pakalpojumu ieviešanas ieguvumi I

- ▶ Persona saņem pakalpojumu tuvu dzīvesvietai;
- ▶ Pakalpojumu ievieš atbilstoši klienta vajadzībām;
- ▶ Iespēja ieviest jaunus, inovatīvus pakalpojumus, sistēmas un pieejas, nodrošinot to vadības un kontroles mehānismus;

Alternatīvo sociālo pakalpojumu ieviešanas ieguvumi II

- ▶ Ieviešot alternatīvus sociālos pakalpojumus, iespēja veidot sociālā atbalsta sistēmu iekļaujot sevī pakalpojumu pēctecības nosacījumus;
- ▶ Nevalstiskās organizācijas ir resursi pašvaldību funkciju nodrošināšanai;
- ▶ Nevalstiskā organizācija, organizējot un sniedzot sociālos pakalpojumus var elastīgāk pieiet sociālo pakalpojumu sniegšanai, alternatīvu pakalpojumu ieviešanai;
- ▶ Pašas organizācijas, kas strādā ar konkrēto mērķa grupu vislabāk arī pārzina mērķa grupas vajadzības un nepieciešamo pakalpojumu optimālu organizēšanu.

Alternatīvo sociālo pakalpojumu kvalitātes nodrošinājums

- ▶ Sociālais dienests veic pakalpojumu kvalitātes kontroli un uzraudzību.
- ▶ Rūpīgi plānojot un organizējot sociālā atbalsta sistēmu pašvaldībā, konkrētā mērķa grupa var saņemt kvalitatīvu pakalpojumu atbilstoši pakalpojumu saņēmēju vajadzībām.

Kvalitatīva pakalpojumu sniegšanas pamatnosacījums

Profesionāla speciālistu komanda, kura:

- ▶ izvērtē personas, kas saņem pakalpojumu un visas ģimenes kopumā vajadzības;
- ▶ izvērtē personas spējas un funkcionālos traucējumus;
- ▶ informē par iespējamiem atbalsta veidiem;
- ▶ izstrādā rehabilitācijas plānu personai;
- ▶ izstrādā plānu psiholoģiskam atbalstam ģimenei;
- ▶ ievēro konfidencialitāti;

Ieteikumi alternatīvo sociālo pakalpojumu ieviešanā

- ▶ Svarīgi ir iekļaut pakalpojumā arī atbalstu visai ģimenei, veidojot sociāli drošu vidi;
- ▶ Veiksmīgas atbalsta sistēmas veidošanā ir pašvaldības (sociālā dienesta) dialogs ar mērķa grupu;
- ▶ Pašvaldības uzdevumu deleģēšana un līdzdarbība ir metodes, ar kurām var iesaistīt sabiedrību savu uzdevumu formulēšanā, apspriešanā, īstenošanā un novērtēšanā.

Jauni izaicinājumi

▶ Deinstitutionalizācijas projekta realizācija:

- pašvaldības DI darba grupa
- iespējamo klientu vajadzību apzināšana
- nepieciešamās infrastruktūras plānošana
- sadarbība ar kaimiņu pašvaldībām

**Katrs ieguldītais eiro sociālo
jautājumu savlaicīgā risināšanā
ļaus iedzīvotājiem dzīvot
kvalitatīvi un nākotnē ievērojami
ietaupīs pašvaldību resursus!**

Jānis Zilvers